

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0.11.00.00-610 1791
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/8592)

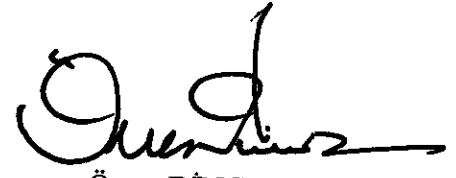
20 . 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/07/2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/8592-14371/31141 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Prof. Dr. Alim IŞIK'a ait 7/8592 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ve ilgili birimlerince incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK : 1 yazı

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ PROF. DR. ALİM İŞİK'IN 7/8592 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

506 sayılı Kanuna göre emekli aylıklarının hesabında 01/07/1978- 31/12/1999 tarihleri arasında katsayı esasına dayalı gösterge sistemi uygulanmış olup, göstergeler ise sigortalının işten ayrıldığı tarihten önceki Kanunda öngörülen belli sayıdaki yılların primlendirilen kazançlarının ortalamasına göre tespit edilmiştir. Aylıkların hesabında esas alınan aylık bağlama oranları ise gösterge ve üst gösterge tespit tablolarından bağlanan aylıklara ve sigortalıların prim ödeme gün sayısı ile yaşına göre farklılıklar göstermiştir. Bu durumda, gerek gösterge tablolarına üst gösterge tablolarının eklenmesi, gerek göstergelerin tespitine esas yıl sayılarının değiştirilmesi, gerekse aylık bağlama oranının hesaplanmasında yapılan değişiklikler farklı tarihlerde emekli olan sigortalılara bağlanan aylıkların miktarında da farklılıklara neden olmuştur.

Diğer taraftan, 4447 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle 1.1.2000 tarihi itibarıyla aylık bağlama sistemi ile gelir/aylıkların artırılması yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemeyle; 2000 yılı başından geçerli olmak üzere 4447 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanunun 61 inci maddesinde yapılan değişiklikle katsayı esasına dayalı gösterge sistemi yürürlükten kaldırılmış, sigortalıların 2000 yılından sonraki tüm çalışmalarının aylık bağlama işlemlerinde güncellenerek dikkate alınması öngörülmüş ve aylık bağlama oranlarının hesaplanması değiştirilmiştir. Ayrıca gelir/aylıkların her ay bir önceki aya göre TÜFE oranında artırılmasıyla da emekli aylıklarının enflasyondan olumsuz yönde etkilenmemesi amaçlanmıştır.

Bağ-Kur emekli aylıkları, 1.1.2000 tarihine kadar aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan basamak karşılığı göstergenin katsayı ve aylık bağlama oranının çarpımı ile aylık hesaplanmakta iken, söz konusu tarihten sonra sigortalılık süresi içinde aylar itibarıyla prim ödediği gelir basamaklarının bu basamaklardaki prim ödeme süreleri de dikkate alınarak aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan gelir tablosu üzerinden hesaplanacak ağırlıklı ortalamanın aylık bağlama oranı ile çarpılması suretiyle hesaplanmıştır.

Kurumumuzca gerek 506 gerekse 1479 sayılı Kanunların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren değişik tarihlerde yürürlükte bulunan gösterge ve gelir tablolarına göre hesaplanan aylıklar arasındaki farklılıklarla, anılan Kanunların aylıkların hesaplanmasına ilişkin maddelerinin belirli tarihlerde Kanunlarla değiştirilmesi nedeniyle, sistemlere göre hesaplanan aylıklar arasında oluşan farkların giderilerek intibak işlemlerinin yapılması yeni bir yasal düzenleme gerektirmektedir.

Ayrıca, 5434 sayılı Kanuna göre, Kurumumuzdan emekli olanlara, 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmak ve yürürlükte bulunan memur maaş katsayıları esas alınmak suretiyle emekli aylıkları bağlanmaktadır.

Öte yandan, 2008/Ekim ayı başı itibarıyla yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun gelir ve aylıkların yükseltilmesinin düzenlendiği 55 inci maddesinde, bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıkların, her yılın Ocak ve Temmuz ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere, bir önceki altı aylık döneme göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranı kadar artırılarak belirleneceği öngörülmüştür.

Bu itibarla, 5510 sayılı Kanun ile farklı kanunlara ve farklı sosyal güvenlik kurumlarına tabi sigortalılar arasında norm ve standart birliği sağlanmaya çalışılmış olup, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu, 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi sigortalılarla ilgili düzenlemeler yapılmış, ayrıca 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarla

ilgili olarak da söz konusu sandıkların 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 3 yıl içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilerek 5510 sayılı Kanun kapsamına alınması öngörüldüğünden, 5510 sayılı Kanun ile devlet memurları, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar, tarım işlerinde ücretle çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejiminin, aktüeryal olarak hak ve yükümlülüklerin eşit olacağı tek bir emeklilik rejimine dönüştürülmesi hedeflenmiştir.

Hükümetimizin iktidara geldiği 2002 yılından itibaren emekli aylıklarına TÜFE oranlarındaki artışlardan daha fazla artış yapılmıştır. 4/a kapsamındaki işçi emekli aylıkları 2002 yılı ocak ayında asgari 216,4 TL iken, 2009 yıl sonunda asgari 601,5 TL olmuştur. 2002 yılı ocak ayından itibaren 2009 yıl sonuna kadar asgari aylık, kümülatif olarak % 278,0 reel olarak ise % 11,5 artmıştır. 4/b kapsamındaki bağkur emekli aylıkları 2002 yılı ocak ayında asgari 124,5 TL iken, 2009 yıl sonunda asgari 471,2 TL olmuştur. 2002 yılı ocak ayından itibaren 2009 yıl sonuna kadar asgari aylık, kümülatif olarak % 378,5 reel olarak ise % 51,8 artmıştır. 4/c kapsamındaki memur emekli aylıkları 2002 yılı ocak ayında asgari 275 TL iken 2009 yılsonunda asgari 810,4 TL olmuştur. 2002 yılı ocak ayından itibaren 2009 yılsonuna kadar asgari aylık, kümülatif olarak % 294,7 reel olarak ise % 18,2 artmıştır.

Kamu çalışanlarına ve emeklilerine bir defaya mahsus belli bir ödeme yapılacağı hususunda yürütülen bir çalışma bulunmamakla birlikte, bundan önceki dönemlerde olduğu gibi önümüzdeki dönemlerde de çalışanlarımızın ve emeklilerimizin enflasyona ezdirilmemesine yönelik politikalar sürdürülecektir.

